

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 13/26

2026 m. vasario 12 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-48/24 | Vilniaus tarptautinė mokykla

Lietuvos įstatyme privačiai tarptautinei mokyklai nustatyta pareiga tikrinti, ar jos darbuotojai atitinka reikalavimą mokėti lietuvių kalbą, galimai pažeidžia įsisteigimo laisvę

Nors nacionalinės teisės aktai atrodo tinkami teisėtam tikslui – saugoti ir puoselėti lietuvių kalbą – užtikrinti, jais gali būti pažeista įsisteigimo laisvė dėl atitinkamų darbuotojų šios kalbos mokėjimo įrodinėjimo tvarkos ir dėl to, kad nenustatyta jokių šio kalbos reikalavimo išimčių

Privati tarptautinė mokykla Vilniuje (Lietuva) veikia nuo 2004 m. Ji yra gavusi reikiamus administracinius leidimus vykdyti pradinio ir pagrindinio ugdymo programas anglų kalba. 2022 m. Valstybinės kalbos inspekcija atliko patikrinimą, kaip mokykla laikosi Valstybinės kalbos įstatymo reikalavimų. Atlikus jį nustatyta, kad dalis darbuotojų (įskaitant direktorę) nebuvo išlaikę lietuvių kalbos egzamino. Pagal šį įstatymą mokytojai ir administracijos darbuotojai, kuriems tenka nuolat bendrauti su visuomene ir administracinėmis institucijomis, privalo mokėti lietuvių kalbą. Šie asmenys, norėdami įrodyti reikalaujamą kalbos mokėjimo lygį, privalo pateikti Nacionalinės švietimo agentūros pažymėjimą, patvirtinantį, kad šalies teritorijoje organizuojamas kalbos egzaminas yra išlaikytas. Galiausiai atitinkamos švietimo įstaigos privalo patikrinti, ar minėti asmenys atitinka šį kalbos reikalavimą.

Ginčą paskutine instancija nagrinėjantis Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutarė pateikti Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl Lietuvos teisės aktų suderinamumo su Sąjungos teise.

Šiandien priimtame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad šiuo įstatymu ribojama įsisteigimo laisvė. Iš tiesų dėl jo kitų valstybių narių piliečiams gali tapti mažiau patrauklu Lietuvoje steigti ir valdyti ugdymo įstaigą, siekiant vykdyti ugdymo programas ne lietuvių kalba.

Vis dėlto tas įstatymas yra tinkamas tikslui – saugoti ir puoselėti šios valstybės narės oficialiąją kalbą – įgyvendinti. Iš tiesų juo asmenys, kuriems taikomas šis reikalavimas, skatinami šia kalba bendrauti su mokiniais, jų tėvais ir visuomene apskritai, o administracijos darbuotojai – atitinkamai su nacionalinėmis administracinėmis institucijomis.

Vis dėlto, kiek tai susiję su įrodinėjimo, kad kalbos reikalavimas yra įvykdytas, tvarka, Teisingumo Teismas pripažino, kad šalies įstatymas, pagal kurį įpareigojama pateikti Nacionalinės švietimo agentūros išrašytą pažymėjimą, patvirtinantį, kad Lietuvos teritorijoje organizuojamas kalbos egzaminas yra išlaikytas, viršija tai, kas būtina jo teisėtam tikslui pasiekti (tačiau tai dar turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas).

Teisingumo Teismas taip pat nurodė: **panašu, kad nagrinėjamas kalbos reikalavimas taikomas visiems atitinkamiems asmenims, neatsižvelgiant į darbo sutarties trukmę** ir šiuo atžvilgiu nenumatant **jokių išimčių ar sušvelninimo**. Jis pripažino: **darytina išvada, kad šalies įstatymas nėra proporcingas siekiamam tikslui** (tačiau tai turi įvertinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas).

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis jo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

